

Η κρίση του ευρώ και η Ελλάδα

3 Νοεμβρίου 2018 | 05:00

Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ

<https://www.tanea.gr/print/2018/11/03/opinions/i-krisi-tou-eyro-kai-i-ellada/>

Χαρδούβελης Γκίκας Α

Στα 10 χρόνια κρίσης στη χώρα μας, ήρθαν τα πάνω κάτω. Η πραγματικότητα επέλασε στη ζωή μας με ταχύτητα, μας αναστάτωσε, μας γέμισε άγχος και αγωνία, ακούμπησε όλες τις οικογένειες και μείωσε το εισόδημά τους, ενώ κάποιους τους έδιωξε από τη χώρα. Ξεσκέπασε τη διγλωσσία, τις αυταπάτες ή απάτες των πολιτικών, ξεγύμνωσε τους λαϊκιστές, μετέτρεψε ευκαιριακούς αντιμνημονιακούς σε υπέρμαχους των Μνημονίων, την «ανθρωπιστική κρίση» σε «καθαρή έξοδο». Η πολιτική μπήκε πιο έντονα στη ζωή μας και ίσως γίναμε σοφότεροι, περισσότερο ορθολογιστές.

Το μεταφρασμένο βιβλίο του Γερούν Ντεϊσελμπλούμ «Η Κρίση του Ευρώ» (εκδόσεις Κέρκυρα), είναι γραμμένο από έναν ολλανδό ορθολογιστή που διηύθυνε τις τύχες του Eurogroup για πέντε χρόνια, από τον Ιανουάριο του 2013 έως τον Ιανουάριο του 2018. Την περίοδο εκείνη

βρέθηκε στο κέντρο σημαντικών αποφάσεων που τελικά σταθεροποίησαν την ευρωζώνη και την έβγαλαν από την άμεση κρίση. Χειρίστηκε την κρίση στην Κύπρο, την τραπεζική ένωση στην Ευρωζώνη, καθώς και την ιδιαίτερη κρίση του 2015 στην Ελλάδα, για την οποία αφιερώνει αρκετό χώρο στο βιβλίο. Βρέθηκε άλλωστε στον στρόβιλο των αντιφάσεων που στοίχειωσαν την ελληνική κυβέρνηση την εποχή του τρίτου Μνημονίου, από την αρχική επαναστατική περίοδο της αυταπάτης του 2015 μέχρι την εποχή της μεγάλης κωλοτούμπας στο δημοψήφισμα, της μετέπειτα συναίνεσης και – περιέργως – τελικής απόλυτης υποταγής.

Ο Ντεϊσελμπλούμ εξιστορεί γεγονότα, περιγράφει αντιπαλότητες, συγκρούσεις, πολιτικές σκοπιμότητες, συναισθήματα. Περιγράφει τις αγωνιώδεις αλλά αποτυχημένες προσπάθειες των Κυπρίων και του προέδρου Αναστασιάδη να αποφύγουν το bail-in το 2013, αλλά και τον δύσκολο δρόμο δημιουργίας της τραπεζικής ένωσης στην Ευρώπη, τις μακρόσυρτες συνεδριάσεις που τελείωναν τις πρωινές ώρες, τις αντιδράσεις ορισμένων κρατών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τα αισθήματα υποβολής σε ιερά εξέταση από τους ευρωβουλευτές, τις στιγμές δυσκολίας ακόμα και να τηλεφωνήσει στον κ. Σόιμπλε στις 4.30 το πρωί και να τον ενημερώσει ότι κάποια πρότασή του δεν πέρασε.

Καταρρίπτει τους ισχυρισμούς της σημερινής ελληνικής κυβέρνησης ότι η προηγούμενη κυβέρνηση Σαμαρά του 2014 την εγκλώβισε ηθελημένα σε πρόγραμμα Προσαρμογής που έληγε γρήγορα, στο τέλος Φεβρουαρίου του 2015, για να την εκθέσει. Οτι την άφησε χωρίς χρήματα και χωρίς χρόνο να πάρει τις σωστές αποφάσεις για το αν, δηλαδή, σκοπεύει πραγματικά να «σκίσει» το Μνημόνιο ή όχι. Και καταρρίπτει τα σενάρια συνωμοσίας επειδή εξηγεί ότι η κυβέρνηση Σαμαρά στο Eurogroup του Δεκεμβρίου του 2014 εργάστηκε για τα συμφέροντα της Ελλάδας και πήρε τη μεγαλύτερη δυνατή παράταση αφού για την παράταση έπρεπε να υπάρχει ομοφωνία από όλα τα κράτη της ευρωζώνης που την είχαν δανείσει.

Για την ελληνική κρίση του 2015 μαθαίνουμε ότι ήδη από τον Φεβρουάριο ο ίδιος είχε παρακάμψει τον τότε υπουργό Οικονομικών και συνεννοούνταν απευθείας με το Μαξίμου, ενώ περιγράφει τον Πρωθυπουργό στην πρώτη τους συνάντηση τον Φεβρουάριο ως ειλικρινά προβληματισμένο για την ανθρωπιστική κρίση στην Ελλάδα. Είναι όμως λιγότερο επιεικής με τον έλληνα υπουργό Οικονομικών, που τον

περιγράφει απομονωμένο στο Eurogroup, να μη γνωρίζει βασικούς κανόνες λειτουργίας της ευρωζώνης, που άλλα του έλεγαν και άλλα καταλάβαινε, και για τον οποίο έπειτα από τρεις μήνες η υπομονή των υπολοίπων στο Eurogroup είχε τελειώσει. Εξιστορεί και το πώς μετά το δημοψήφισμα του Ιουνίου κατάφερε να πείσει τους υπόλοιπους Ευρωπαίους και να διατηρήσει την Ελλάδα εντός ευρώ και την ευρωζώνη ανέπαφη.

Ο Ντεϊσελμπλούμ περιγράφει και γεγονότα που προηγήθηκαν του 2013, στα οποία δεν είχε άμεση επαφή, μεταφέροντας όμως έτσι την κατασταλαγμένη άποψη που κυκλοφορεί για την Ελλάδα στο εξωτερικό. Δυστυχώς, δεν είναι καθόλου κολακευτική η εικόνα της Ελλάδας. Πολλές στατιστικές που παρουσιάζονται δεν είναι ακριβείς και γεγονότα χρωματίζονται πάντα εις βάρος μας.

Γενικά, το βιβλίο μας σπρώχνει να δούμε την ελληνική και ευρωπαϊκή πραγματικότητα από την οπτική γωνία του Ευρωπαίου που έχει μέσα του το όραμα της Ενωμένης Ευρώπης, εργάζεται με πάθος γι' αυτή την Ένωση, όμως επιμένει στην τήρηση των συμφωνηθέντων κανόνων από τις χώρες – μέλη διότι χωρίς τη συνεπή τήρησή τους πιστεύει ότι η ευρωζώνη κινδυνεύει να διαλυθεί.

Και είναι αισιόδοξος για το μέλλον της Ευρώπης. Πιστεύει ότι με συνεχείς διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και εξισορροπημένους προϋπολογισμούς η νομισματική ένωση μπορεί να διατηρηθεί χωρίς την πολιτική ένωση των χωρών που την αποτελούν. Το ίδιο και η Ελλάδα. Για να προχωρήσει πρέπει να επιμένει στις μεταρρυθμίσεις και στην τήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας.

Ο Γκίκας Χαρδούβελης είναι πρώην υπουργός Οικονομικών